

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru. — Poštnina plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštne Glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik V.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1925.

19. številka

J. Čampa:

Poštni kongres.

(Nadaljevanje.)

Tov. Franc Puc (Ljubljana) govori v imenu upokojencev ptt. stroke, ki se nahajajo v kritičnem položaju. Reduciranci, ki še niso dosegli 60. leta starosti, naj se reaktivirajo; oni, ki imajo polna službena leta, pa naj se prevedo in upokoje po novem uradniškem zakonu. Reaktivirane naj se postavi v isti položaj, ki so ga imeli ob času redukcije odnosno upokojitve.

Predsednik T. Jovanović izjavlja, da je Savez še pred redukcijo svaril merodajne faktorje pred tem korakom, češ da v naši stroki ni potrebe za redukcijo. In tudi pozneje se je Savez zavzel za reduciranje ter je predložil gosp. ministru pismeno vlogo, s prošnjo, da se popravijo krivice, prizadejane vsled redukcije, zlasti, ker so igrali pri redukciji veliko vlogo osebni motivi.

Tov. Marko Djurašković (Cetinje) pozdravlja kongres v imenu cetinjske oblastne organizacije. Zahteva, da se izmenja pravilnik o polaganju strokovnih izpitov, ki naj se vrše pri direkcijah in ne v Beogradu. — Ostale njegove težnje so iste, kot ostalih delegatov. — Organizacija v Črni gori do sedaj ni mogla napredovati, ker je bilo mnogo ovir. Toda upati je, da bo tudi cetinjska organizacija nastopila na prihodnjem kongresu z delegati vedrejšega čela in z bolj razveseljivim poročilom.

S tem so bili referati oblastnih organizacij izčrpani.

6. Volitev upravnega in nadzornega odbora.

Predsednik T. Jovanović prosi, naj izvoli kongres v vodstvo Saveza moralne ljudi, tako da se ne bo mogel ponoviti na prihodnjem kongresu zopet slučaj, da razpravljajo delegati s člani uprave »izza prozora«.

Nato so bili izvoljeni: predsednikom Saveza Tomo Jovanović. Članom upravnega odbora: T. Jovanović, V. Bojić, R. Savčić, R. Hadžić, Lj. Petrović, M. Trišić, M. Petković, Iv. Radarić, B. Grbarić, Hrist. Komnenarićka, M. Manojlovićka. — Namestnikom: Z. Aršičeva, A. Despotović, Iv. Jovanović, C. Milošević, M. Pavlović, D. Stojanović. — Članom nadzornega odbora: M. Djukić, T. Urošević, P. Jovanović, St. Tošić, Iv. Jančić, H. Kostićka, M. Vakić. — Namestnikom: S. Vrjošević, D. Azlen, A. Stojičevićka, A. Stojanović. — Blagajnikom: Živojina Rajić.

7. Referat o zakonu za poštno, brzojavno in telefonsko stroko in njeno zakonodajstvo.

Preds. T. Jovanović prečita poročilo, ki ga je izročil Savez gosp. ministru in ki poudarja, da urad. zakon, ki je stopil v veljavo 1. septembra 1923 in velja za vse stroke, ni zadostil potrebam različnih strok. Ta zakon naj bi stvoril samo podlago za specialne zakone, ki naj bi se ozirali na potrebe različnih strok. Savez kot strokovna organizacija je deloval od vsega početka na tem, da dobi poštna stroka svoj specialni zakon, ki naj bi

odškodoval ptt. osobje za njegovo trudapolno službovanje, ki se tako zelo loči od službovanja v drugih strokah. Nova doba zahteva nova modifikacijska sredstva glede tehnične izpopolnitve stroke, izpopolnitev pa je nemogoča brez lastnega, modernega zakonodajstva, ki more dobiti svojo bazo edinole v specialnem zakonu. Savez poziva gosp. ministra, naj ukrene vse potrebno, da dobi pošta čimprej tak zakon, po drugi strani pa predlaga kongresu, da se razpiše konkurs za izdelavo projekta zakona za ptt. stroko. V to svrhu določi Savez dve nagradi, prvo v znesku 10.000 Din za oni načrt, ki bi najbolj ustrežal intenciam uprave Saveza, za drugi najpreciznejši načrt pa 5.000 Din. Tako bi prišla v pretes dva zakonska osnutka, eden od strani poštne uprave, drugi pa od strani ptt. osobja potom njegove strokovne organizacije in naj bi tvorila podlago za specialni zakon naše stroke.

Po razpravi o poročilu naglašata tov. Čeda Mirković, da se razlikuje naša stroka od drugih strok zlasti v tem, da zahteva poleg intelektualnega dela tudi fizičnih sil. Naša stroka po vojni ni na višini. Vzrokov temu je mnogo, eden izmed glavnih pa je ta, da je bila utesnjena naša stroka v splošni urad. zakon. Njegovo mnenje je, da smo si tega mnogo tudi sami krivi, ker naše organizacije takrat, ko se je izdeloval novi zakon, niso bile dovolj orientirane in na svojem mestu. Brez specialnega zakona naša stroka nima podlage za izboljšanje in ne garancije za svoj progres.

Tov. Lichteneker: Specialni zakon naj uredi točno delovni čas. Ob nedeljah naj se poslovni čas olajša, da bo tudi poštar vsaj nekaj ur na teden prost. Najboljše bi bilo, če bi se služba ob nedeljah popolnoma ukimila, kakor so to uvedle že nekatere velike in moderne države na zapadu.

Tov. Staut (Beograd 2): V specialnem zakonu naj bi bila določba, ki bi osigurala rodbine ambulancarjev v slučaju nezgode ali smrti pri službenem potovanju.

Tov. M. Jovanović (upravnik pošte Beograd 2) opozarja na to, da bo uredba o razvrščanju predložena parlamentu; Savez naj gleda, da se one točke, ki so za ptt. osobje najbolj pereče, izboljšajo.

Preds. T. Jovanović pojasnjuje, da uredba o razvrščanju ni še predložena parlamentu, kakor so poročali nekateri časopisi, marveč se nahaja v rokah minist. komisije pri minist. pravde. Ta komisija je uredbo pregledala in popravila v tem smislu, da se bo položaj osobja dokaj izboljšal. Savez je stavil tej komisiji že davno svoje izmenjevalne predloge.

Tov. Djoka Djordjević (šef kabineta min. ptt.) ugovarja temu, da so se govorniki oddaljili od teme in prešli na diskusijo o uredbi o razvrščanju. Ta debata je po njegovem mnenju brezplodna. Organizacija naj ima samo en cilj: specialni zakon, ki bo izboljšal gmotno stanje osobja. Osobje ne potrebuje položajev, marveč izboljšati je treba njegovo stanje, njegove plače. To naj bo

osnovna nit specialnega zakona. Naivno je, če govori danes še kdo o izpremembi ali izboljšanju uredbe o razvrščanju, ker ta uredba se ne bo ganila nikamor več iz svojega mesta. Zato ne govorimo več o tej uredbi, podimmo molče preko nje. Organizacija kot duša in izraz celokupnega ptt. osobja naj insistira na tem, da dobi naša stroka kot prometna stroka svoj poseben zakon, ki bo v resnici izboljšal materialno stanje celokupnega osobja.

V diskusijo je seglo več govornikov z raznimi zahtevami, ki so več ali manj refleksije teženj, ki so se obravnavale pri 5. točki dnevnega reda.

8. Referat o izpremembi uredbe o razvrščanju, kolikor se tiče ptt. uslužbencev.

Debata o tem je bila že v prejšnji točki dnevnega reda, poročilo samo pa je z nebitvenimi izpremembami isto, ki ga je podala uprava Saveza že na lanskem kongresu in je bil objavljen v celoti v 2. številki »Poštanskega Glasnika« od 16. sept. 1924., pa tudi v našem listu.

9. Referat o izplačilu razlike plače od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924.

Savez ugotavlja v tem poročilu, da je naša država ekonomsko ne le bogata, nego prebogata, da razmere v državi niso več toliko neurejene in naše finance ne tako slabe, da bi ne mogle prenesti borega izplačila razlik, ki znašajo 200 milijonov dinarjev in na katere čakajo drž. nameščenci že dve leti ter morajo plačevati svojim upnikom visoke obresti za dolgove, ki so jih napravili na račun teh razlik. Naš državni budžet bi ne občutil izplačila teh razlik, dasiravno je neracionalno potrosil brez oklevanja že več milijard, nego jih ima v postavki današnji budžet, tako da bi z lahkoto utrpel tudi postavko o izplačilu teh dvesto milijonov, zlasti pa še vsled tega, ker ni bilo nikakega pomišljanja in obzira na budžetno možnost takrat, ko so prejeli razlike po novem zakonu vsi drž. nameščenci vojnega reda, vsi ministri in vsi uradniki diplomatske stroke, torej drž. nameščenci in funkcionarji, ki so ekonomsko najmočnejši.

Stalež osobja direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani.

V sedmem letu osvobojenja in samostojne poštne uprave v Sloveniji je izdala ljubljanska poštna direkcija oziroma šef personalnega oddelka g. dr. Joško Lebar almanah vseh pragmatičnih poštne uslužbencev, ki službujejo v področju poštne ravnateljstva za Slovenijo. Pač ne moremo nobene knjige topleje priporočati, kakor te strogo stanovske beležke, iz katerih izveš vse o sebi in o vseh svojih tovariših in tovarišicah. Stvari, ki so last, včasih tajnost vsakega posameznika — rojstni podatki, službena doba, čin — so tukaj razgrnjeni na vpogled vsem in vsakomur. Morda je to za koga nerodno, vendar skupnim interesom služi in bo služila ta brošura tako zelo, da jo iskreno pozdravljamo in že-

limo, da bi izšla, če ne že vsako leto, pa vsaj vsako drugo ali tretje leto, kakor so izhajali slični (obširnejši) almanahi v bivši Avstriji.

Najprej nekaj statistike. Po tej knjigi je nastavljenih v področju poštnega ravnateljstva za Slovenijo 1599 pragmatičnih uslužbencev, in sicer 800 uradnikov in 799 nižjih uslužbencev. Uradniki so razdeljeni na 3 kategorije. V I. kategoriji je 14 uradnikov, in sicer 1 v četrti, 9 v peti, 1 v šesti in 3 v sedmi položajni skupini. V II. kategoriji je 685 uradnikov, in sicer 2 v prvi, 135 v drugi, 186 v tretji, 239 v četrti in 123 v peti položajni skupini. V III. kategoriji je 101 uradnik, od teh je 1 v prvi, 4 v drugi, 11 v tretji in 85 v četrti položajni skupini. Nižji uslužbenci so razdeljeni na zvanikičke in služitelje. Zvanikičkov je 563, in sicer 186 v prvi, 195 v drugi in 182 v tretji položajni skupini. Služiteljev je 236, od teh sta 2 v prvi in ostalih 234 v drugi položajni skupini. Kandidatov za pokoj, to je takih, ki imajo že 15% povešček na najvišjo osnovno plačo, je 115, in sicer 71 uradnikov II. kategorije in 44 zvanikičkov. Pošt je 333, od teh 53 erarskih in 280 razrednih.

Z uvrstitvijo v staležu po činu seveda nismo zadovoljni, to smo že ob neki priliki povedali. Priznam pa, da ne zadene krivda na tem direkciji, ker se ravna po odločbi Centralne komisije za izvrševanje in tolmačenje zakona, kolikor se anaša na razvrstitev uslužbencev v statusu po stanju ob prevedbi. Toda še nekaj drugega sem opazil, namreč to, da je ostalo prejšnje razmerje med uslužbenci ravno tako tudi še pri napredovanju v višjo skupino. To pa je protizakonito, kajti odločba Centralne komisije velja samo za činovno razmerje po prevedbi, dočim velja za kesnejša napredovanja samo člen 117 uradniškega zakona, katerega ne more izpremeniti ne direkcija, ne ministrstvo in ne centralna komisija, nego samo plenum narodne skupščine.

Da se bomo lažje razumeli, navedem konkreten primer. V staležu sta dva uradnika 3. skupine II. kategorije, M. in L. Pred prevedbo na novi zakon je bil M. v statusu pred L., če tudi je imel ta še enkrat toliko službenih let kakor M. Toda M. je bil maturant in kot tak imel po takratnih predpisih prednost, zato je bilo to v redu. Ob prevedbi je prišel M. v 3., L. pa v 8. stopnjo osnovne plače, oba pa v 4. skupino II. kategorije. Zdaj je prišel L. do svoje pravice in višje plačilne stopnje, po našem mnenju bi moral priti tudi v statusu pred M., no po odločbi Centralne komisije spada tudi še po prevedbi M. v statusu pred L. Zato je bilo tudi to v redu, dokler sta bila oba v 4. skupini. Toda nekega dne sta napredovala oba istočasno v 3. skupino. Od zdaj naprej pa ni v redu, kako sta uvrščena v stalež. Kajti odslej je pa stvar čisto jasna, ker sloni na jasni določbi uradniškega zakona, L. in M. sta si bila po skupini enaka (oba v 4. sk.), tudi dolgost službe v tej skupini je bila pri obeh enaka (od 1. IX. 1923 do 1. III. 1925), zato odloča pri prihodnjem imenovanju glede čina 3. točka člena 117 uradniškega zakona, namreč dolgost službe, ki šteje za napredovanje. M. ima 9, L. pa 23 vštevnih službenih let, zato je uvrstitev M. pred L. nepravilna in nasprotna jasnim določilom zakona. Takih napak je polno, zlasti na strani 15. Da ne bo kdo mislil, da trdim vse to brez osnove ali da ne tomačim pravilno zakona, naj povem, da mi je znano pozitivno rešenje ministrstva v neki slični zadevi, kjer je ministrstvo odločilo, da se ravna čin med uradniki, ki istočasno napredujejo v višjo skupino, po službenih letih.

Zdi se mi, da so prizadeti krogi pri nas tudi že to izprevideli, zato so začeli drugače delati. Za tiste ljudi, katere se hoče imeti

vedno spredaj v staležu (maturanti), gre 14 dni prej, kakor za ostale, predlog na ministrstvo za napredovanje. Če imata napredovati 2 uradnika, katerih eden ima 10, drugi pa 20 let službe, bo v slučaju istočasnega napredovanja v višjo skupino ta z 20 leti v staležu pred onim z 10 leti, če tudi je bil ta doslej pred onim. Če pa hoče njihova službena oblast, da ostane ta z 10 leti še nadalje v statusu pred onim z 20 leti, obide smisel zakona na ta način, da predlaga oziroma imenuje onega z 10 leti par dni ali tednov poprej v višjo skupino, kakor onega z 20 leti.

Nasplošno je knjiga »Stalež osebja« lično delo, ki dela čast direkciji in onim, ki so ga sestavili, kar se ni zgodilo brez velikega truda. Želeli bi, da bi bil tisk bolj stisnjen, tako da bi bila brošura ožja in s tem priročnejša. Škoda, da ni v knjigi tudi predstojnikov pošt III. razreda, kajti laik si mora misliti, da so v Sloveniji pri pošti samo ti uslužbenci, ki so v tej brošuri napisani. Pri tako obširnem delu s tolikimi številkami se pač ni čuditi, da so se vrinile tiskovne pomote. Če jih nekaj omenim, naj se ne smatra to za kritiko dela, ki smo ga s tako nestrpnostjo pričakovali in s toliko hvaležnostjo sprejeli, nego kot dobrohotno opozorilo, da se te napake v prihodnji izdaji popravijo.

Pisca tega članka so napravili za 4 mesece mlajšega, kakor je v resnici. Ponekod rojstno ime ni pravo (str. 6), eden ga sploh nima (str. 38). Pri štirih uradnikih na strani 15 službeni kraj ni pravilno označen. Neka pripravnica II. kateg. je izpuščena, tako v seznamu, kakor v kazalu. Slovensko se piše pravilno Karel in ne Karol. Mesto oznake Wien, Graz itd. bi rajši pisal Dunaj, Gradec itd., zlasti, če pišem po drugi strani Trst, Pazin itd.

Govorilo je še več pogreškov, toda, kakor že rečeno, to ne zmanjša cene tega odličnega dela. Pričakujemo, da bo direkcija to delo nadaljevala in ga tudi v bodoče izdajala, in sicer še v popolnejši in obširnejši obliki.

Joja.

Važne rešitve Centralne komisije za izvršitev in tolmačenje uradniškega zakona.

(Dalje.)

Službenici, koji su pre stupanja novog Zakona o činovnicima u život imali više od 3 godine službe, a u momentu stupanja na snagu novog zakona nisu bili u državnoj službi, pa dočnije u nju ponovo stupe, mogu biti primljeni kao stalni. Stepen osnovne plate računa im se prema broju godina službe, koja im se po novom zakonu računa za kretanje po stepenima osnovne plate.

17. Na pitanje: da li dodatci na decu iz čl. 149. Zakona o činovnicima pripada i porodicama penzionera, koji su uživali penziju po starim propisima, a čijem porodicama, pošto oni umru posle stupanja na snagu novog Zakona, pripada porodična penzija po novom Zakonu a po njegovoj penziji Komisija je mišljenja, da porodicama, kojima se porodična penzija određuje po odredbama novoga Zakona, pripadaju i dodatci na decu iz čl. 149. novog Zakona, jer ti dodatci čine sastavni deo porodičnih penzijskih primadležnosti novog Zakona, pa tu ne igra nikakvu ulogu okolnost, što se penzija odmeruje po penziji, koju je otac porodice imao po starom Zakonu.

18. Na pitanje Ministarstva Prosvete, Br. 23.050, koja su to lica, za koje neženjeni službenici dobijaju punu stanarinu, kad žive u kućnoj zajednici sa njima, i imaju dužnost zakonskog izdržavanja istih, Komisija je mišljenja, da se pitanje, pokrenuto ovim aktom Ministarstva Prosvete, ima da reši po propisima građanskog zakonika, koji važi u oblasti, u kojoj dotični službenik služi.

19. Na pitanje Ministarstva Narodnog Zdravlja Br. 30.781, da li se zakletva, koja je propisana čl. 88. Zakona o činovnicima, polaže pred sveštenikom, i ako se polaže, kako ima da se postupi u pogledu svešteničkog honorara i troškova, koje bi sveštenik imao prilikom vršenja ove dužnosti, naročito kad nema sveštenika u mestu, gde se zakletva polaže, nego se on mora pozvati iz kog udaljenijeg mesta, Komisija je dala ovo mišljenje: Po odredbi čl. 88. Zakona o činovnicima i ostalim drž. služb. gradj. reda, zakletva polaže se samo pred starešinom nadležstva, pošto Zakon nigde ne predviđa izrično i prisustvo sveštenika, te prema tome zakletva se ima obaviti bez prisustva sveštenika.

20. Na pitanje Ministarstva Pravde, Br. 58.354, da li se u jednom konkretnom slučaju ima smatrati, da je u smislu Zakona regulisao vojnu dužnost službenik, koji je bivši nekoliko godina dobrovoljac posle rata pošao, da odsluži rok, ali ga je posle tri meseca prekinuo, pa pošto ga je komanda pozvala, da ga produži, i ako je pre toga od iste komande dobio ispravu o raspoređenju za rez. peš. narednika, pa mu je nadležna službena vlast naredila, neka reguliše vojnu dužnost, jer će ga inače odpuštiti, našto mu je nadležna vojna vlast dala privremeno odsustvo do isteka ostatka redovnog roka, Komisija je mišljenja, da je taj službenik regulisao svoju vojnu dužnost, jer Zakon o činovnicima i ne misli na faktičko odsluženje redovnog roka već se zadovoljava time, da službenik dokaže, da je on sa nadležnom vojnom vlašću stupio u vezu i raspravio pitanje o izvršenju zakonite vojne dužnosti, bez obzira, na koji je način on to učinio.

21. Po zahtevu Ministarstva Pravde pokrenuta su pitanja: a) kako se po čl. 239. činovničkog zakona ima razumeti »Zakonski broj godina« — da li po novom ili po starom zakonu — Komisija je mišljenja: Zakon novi je stupio na snagu 1. septembra 1923. godine, pa se za to svaki slučaj, koji se pojavi posle 1. septembra, a nije postavljen naročiti izuzetak, ima prosuditi po novom Zakonu. Kako u čl. 239. Zak. o činovnicima nije rečeno, da se ovde pod »zakonski broj godina« ima razumeti br. godina po starom zakonu, jasno je, da se ima razumeti po novom, jer je taj slučaj nastupio posle 1. septembra 1923. god., kad je već »zakonski broj godina« bio onaj, koji novi zakon predviđa.

b) je li »zakonski broj godina« po čl. 239. čin. zak.: potpunih efektivnih, 35 godina ili 34 godina 6 meseci i 1 dan, prema čl. 140. Zakona, Komisija je mišljenja, da se pod »zakonskim brojem godina« ima da razume potpunih, efektivnih 35 godina, jer Zakon u čl. 139. propisuje, da »na punu penziju državni službenik stiče pravo posle 35 godina službe«, pa s toga, kad god zakon taj broj godina postavlja kao naročiti uslov, kao što je slučaj u čl. 239. ili u čl. 141. Zak., poslednji stav misli se na efektivni broj, a ne na način sračunavanja predviđen u drugom stavu čl. 140. Zakona, koja dolazi u obzir tek, pošto je pala odluka o penzionisanju, a da li treba u opšte da padne (čl. 141), ili da li će, da padne sa posledicom uživanja penzije po starom ili po novom Zakonu (čl. 239), to je odluka, koja zavisi od uslova, da li je službenik faktičko navršio 35 godina službe. Tu se dakle broj od 35 godina javlja u drugoj ulozi, nego li u drugom stavu čl. 140., pa se nanj odredba toga člana ne može primeniti.

(Konec prih.)

Najcenejši nakup

oblek

vam nudi

61

Jos. Rojina, Ljubljana.

Nekdaj in sedaj.

Do strašne svetovne vojske smo državni uslužbenci udobno živeli. S plačo smo krili izdatke za stanovanje, hrano in obleko in ostalo nam je še zmeraj nekaj kron za zabave, izlete in veselice. Ljubitelj lepih povesti in leposlovnih časopisov si je z lahkoto kupoval knjig in uredništva leposlovnih časopisov in revij so imela razmeroma največ naročnikov

v uradniških krogih.. Državni uslužbenec je bil, kakor rečemo, dobro situiran in vsled tega je povsod užival ugled in spoštovanje, saj »le petica dá ime sloveče« in »človek toliko velja, kar plača.« Svetovna vojska nam je vse te ugodnosti vzela. Zaradi dragih živil je plača zadostovala jedva za stanovanje in pičlo prehrano, za obleko, da ne govorim o drugih predvojnih udobnostih, pa ni ostalo niti ficka. Državni uslužbenec se je pogrezal vedno v večjo bedo in pomanjkanje in s tem je zaporedoma padal njegov ugled v javnem življenju.

Kakšno je bilo naše veselje ob prevratu! Do solz radostno ginjeni in navdušeni smo se udeleževali vseh narodnih manifestacij. Z največjim zaupanjem smo pričakovali lepših časov pod svobodnim princem. In z ozirom na to smo z nezmanjšanim veseljem in vestnostjo izvrševali stanovske svoje dolžnosti, pa tiho in vdano prenašali križe in težave povojne dobe.

Lep kakor spev angelskih zborov se nam je zdel glas iz Beograda, da se pripravlja uradniški zakon, ki bo zasiloval državnim uslužbencem udobno življenje.

Po daljšem, težkem pričakovanju smo res dočakali službeno pragmatiko. Ali, Bože mili, kakšna gorostasna prevara!

Izmed vseh državnih nameščencev je uradniški zakon samo nekaterim v prid. Bilo je pač veliko poklicanih, a malo izvoljenih. In med izvoljenimi so samo častniki, ministri in državni podtajniki. Za vso ostalo, na tisoče in tisoče broječo množico obubožanih, izstradanih, raztrganih državnih uslužbencev je bil uradniški zakon po mačehinsko zgrajen.

Plače, ki jo prejema dandanes državni uslužbenec, so krivične in smešno nizke, ako jih primerjamo z ministrskimi.

Nadaljna velika hiba uradniškega zakona je ta, da je tako silno režimski. Z žalostjo smo opazovali, da so vse redukcije in premeščanja državnih uslužbencev izvršila doslej po največ iz strankarskih razlogov.

Minister vlada neposredno nad uradniki: tega lahko na vso moč pritiska, drugega pa brez dejanskih zaslug povzdiguje od časti do časti. V ministrovih rokah je tudi tako imenovani »strokovni svet«, ki je v istini samo krinka za ministrovo samovoljnost. Z njegovo pomočjo minister tega ali onega uradnika, ki se je »z dotedanjim strokovnim svojim delom odlikoval« lahko oproti strokovne izkušnje, pa ga lepo dvigne v višjo skupino. Jasno je, da so in bodo teh ugodnosti deležni samo ministrski ljubljenci.

Pa tudi sestava kvalifikacijske komisije je vseskozi v ministrovih rokah ter so se torej tudi tukaj odprla vrata neomejeni zlorabi in protekcionizmu.

Uradniški zakon kaže nadalje veliko napako v tem, da je ustvaril poseben privilegiran razred ministrov in državnih podtajnikov. Ta gospoda so državni uradniki samo v onih rečeh, ki se tičejo denarja, to je pri določbah glede plač, doklad, pokojnin, službenih let itd. Vsi drugi paragrafi za nje tako rekoč ne obstoje. Brez fakične odgovornosti in kazni ter kljub ustavi in zakonu lahko delajo državi in državljanom škodo, ne da bi se jim bilo treba bati, da bodo obtoženi, nikar še obsojeni. Nenavadno visoke plače in pokojnine, niso upravičene in — kakor pravi srbski publicist Prodanović — tudi pohujšljive.

Ker ima edino minister pravico, staviti uradnike pred disciplinarno sodišče, je stalnost službe celo po preteku treh let samo navidezna. Vsaokratni režim loči vse uradnike na »naše« in »vaše«.

Kako tako stanje izpodjeda disciplino v uradniških vrstah in kakšna škoda bo v tem za državo, si je lahko misliti.

Naposled je pa tudi strokovna kvalifikacija, o kateri zakon govori, sama fraza. Koliko uradnikov je že doseglo odlično mesto brez izkušnje!

Določba čl. 4 je kršenje čl. 12 ustave in izraz težnje, da se državni uradniki degradirajo in prisilljo v službo ražimskih slug, ki jim ne gre pravica do svobode vesti in prepričanja.

Velike so torej hibe uradniškega zakona in zato je nujno potrebna njegova temeljita revizija, da se čim preje odpravijo krivice, ki jih prizadeva ta zakon državnim uslužbencem! Kažemo na te hibe v nadi, da bo že sedanja vlada te nedostatke odpravila. To bi bil največji korak do konsolidacije naše države.

Organizatorično gibanje.

Članarina za Sekcijo.

Bliža se četrto in zadnje četrtletje tek, leta. Vsak član, ki dolguje članarino bodisi za eno ali več četrtletij, prejme v začetku tek, meseca opomin s položnico, koliko je že plačano in koliko še dolguje do konca tek, leta. Člane in članice opozarjamo tem potom, da store svojo sveto dolžnost in poravnajo zaostanke na članarini zanesljivo najdalje do meseca decembra. Red je lepa čednost, ki naj diči vsakega uradnika. Koliko dela, časa in stroškov bi prihranili, ako bi to vsakdo upošteval, so pa žal nekateri, ki se na dva, tri ali več opominov nič ne zmenijo. Taki člani ne morejo biti dobri uradniki, niti niso dobri tovariši. Sicer je teh med uradniki le ena desetorica in še ti iz vrst gmotno boljnjih višjih položajev, ki menijo, da ničesar več ne potrebujejo. Večji odstotek neorganiziranih je iz vrst uradniških zvanikov, služiteljev in dnevnničarjev, tudi ti naj pristopijo do zadnjega. Poslovačev je organiziranih nekaj nad polovico, njihovi prispevki mesečno 2 Din so pa tako malenkostni, da jih vsakdo zmore. Ako poslovači ne pokažejo več zanimanja, jim bode prosto dano, da se sami organizirajo ali pa ostanejo neorganizirani. Ko bi kdo slučajno ne imel društvene položnice, naj se posluži položnic brez naslova, ki jih ima vsaka pošta v zalogi. Naša čekov. števil. je 11.761. Nerabljene položnice ne zametujte, nego nam jih vrnite, da jih porabimo drugje. Hvala bodi izrečena članom, ki radi in točno plačujejo predpisano članarino. Posebna hvala našim zavednim poverjenikom, ki so se potrudili v svojem delokrogu privedi z malimi izjemami prav vse p. t. uradništvo v tabor organizacije.

Ta apel naj vzdrami vse zaostale. Za vzgled naj nam bo oblastna organizacija Split iz kršne Dalmacije, kjer je organiziran slednji od najvišjega uradnika do zadnjega služitelja.

Blagajnik Sekcije pč. činovnikov.

To in ono.

Slovo od tov. Jerška. Poduradnik Avgust Jeršek, zaslužni član, bivši predsednik in dolgoletni odbornik »Osrednjega društva nižjih poštinih uslužbencev« se je po 35 službenih letih in po dolgoletnem uspešnem udejstvovanju v svoji stanovski organizaciji umaknil v zasluženi pokoj. »Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo« je priredilo dne 8. avgusta t. l. v gostilni tov. Bončarja intimen družabni večer, na katerem se je poslovilo društvo od svojega zaslužnega člana, tukajšnji nižji uslužbenec pa od drugega jim stanovskega tovariša in prijatelja. Tov. Gruden, Martinšek, Cergolj, Keršovan in Apih so se na tem večeru z lepimi in izbranimi besedami, prežetimi iskrenega prijateljstva in hvaležnosti, poslovili od sivolasega tovariša, ki je v kljub visoki starosti še vedno zdrav in čil po duhu in po telesu. Vesten v službi, vesel v družbi, vzoren družinski oče, iskren prijatelj in nesebičen društven delavec, to je karakterizacija tov. Jerška. Tov. Gruden se mu je v imenu društva zahvalil za vse, kar je storil zanj in za svoje tovariše ter mu izročil z lepim primernim nagovorom darilo stanovskih tovarišev, s srebrom okovano palico. — Marljivemu tovarišu Jeršku želimo tudi mi, da bi naj dolgo užival to zaslužno plačilo. (Op. ur.)

Himen. Poročil se je tov. Rajko Koritzky, poštni uradnik II./4. kat. na pošti Ljubljana 1 z gđ. Boco iz Ljubljane. Priljubljenemu družabniku iskreno čestitamo.

Seja širšega odbora Zveze se v septembru ni mogla vršiti. Ker je par delegatov na dopustu, eden pa premeščen, bi bilo gotovo, da bi bila seja še manj sklepna, kakor dosedanje. Seja bo 9. oktobra, to je takoj, kadar ima predsedstvo Zveze upanje, da bo dovolj delegatov navzočih. Delegati prejmejo poleg tega še pismena povabila, kakor običajno. — Predsednik.

Pripravniki izpiti. Odredba števil. 230 v direkcijah okrožnicah XXXIII/1925 naj ne vzame pripravnikom vsega upanja. Odlok ministrstva datira že od 2. julija t. l., ko je bil še prejšnji šef ministrstva, takrat smo pa itak vedeli, da je vse zaman. Zdaj pa je nov minister in dva nova člana strokovnega sveta, najhujši nasprotnik je pa upokojen. Zato še ni izrečena zadnja beseda o pripravniških izpiti.

Kadrski rok se ne šteje tistim, ki so stopili v poštno službo po 32. letu starosti. Tako je odredilo ptt. ministrstvo, sklicujoč se na čl. 137, 1. odstavek urad. zakona. Proti tej odločbi se prizadeti lahko pritožijo na Državni svet, vendar pa za uspeh te pritožbe ne moremo jamčiti.

Prevedba v III. kategorijo. Z novim budžetnim letom bodo prevedeni vsi zvaniki, ki so si pridobili kvalifikacijo za to, v III. kategorijo. Pred novim proračunom je prevedba nemogoča in so vse prošnje ter intervencije pri direkciji glede tega brezuspešne.

Komisija za oceno pripravnikov II. kat. je predlagala okrog 30 pripravnikov v začasnem svojstvu za imenovanje stalnim pripravnikom, s čimer zadobe pravico do avtomatičnega napredovanja v višje plačilne stopnje in pravico do polne položajne plače.

Sladkosti ambulančnih uradnikov. Ambulančni uradniki nimajo samo silno naporno, temveč tudi zelo nevarno službo. Tako čitamo v čeških časnikih, da sta 27. avgusta t. l. v Priznu trčila skupaj dva vlaka. Pri tem je bil najhujše poškodovan voz ambulančne pošte Plzen-Praga 84. Streha in zadnja stena sta bili zdrobljeni, z eno besedo: iz ambulance je nastala razvalina. V rečenih ambulanci so imeli službo adjunkt Težky, adjunkt Schreiner, oficial Horak ter služabnika Jiranek in Rezek. Sam udelež je bil, da se ni noben izmed njih poškodoval smrtno. Razen adjunkta Težkega so bili pač vsi več ali manj poškodovani. Sreča je bila, da niso še začeli delati. Če bi zadela vlaka drug v drugega pol ure kasneje, bi bila posledica vse bolj žalostna.

Ponarejanje zneskov na poštinih nakaznicah. Kakor je razvidno iz dela »Die Kriminalität bei der Post«, se še vedno zgodi, da razni sleparji ponarejajo vsote na poste restante glasečih se nakaznicah. Ker se to sleparjem največkrat posreči, zato se daje v poštnem strokovnem listu nemški poštni upravi naslednji dober nasvet: Poštne nakaznice, katere se glase poste restante, morajo ležati v blagajnici, kjer se izplačujejo. Če se naslovník legitimira, mu uradnik da nakaznico, da jo v njegovi navzočnosti podpiše, na kar mu jo izplača. Nikakor pa ne sme prejemnik vzeti nakaznico s seboj, da bi pozneje dvignil denar. Ako želi, da bi se mu kasneje nakazana vsota izplačala, ostane nakaznica i v tem primeru na pošti. Naslovník poste restante nakaznice jo dobi samo za toliko časa v roke, da jo podpiše ter je na ta način onemogočena vsaka zloraba.

Nova službena pragmatika za železničarje. Iz avtentičnih virov smo zvedeli, da je v ministrstvu za promet dovršen nov zakonski načrt zakona za železničarje, ki bo sprejet v bodočem zasedanju parlamenta, to je po 20. oktobru t. l. ter pride baje med prvimi predlogi na vrsto. — Železničarji dobe tedaj novo pragmatiko.

Znana ugledna tvrdka

Drago Schwab

javlja vsem cenj. poštnim uradnikom (cam), da prodaja vsa oblačila na mesečne obroke. Tozadevna pojasnila in drugo rešuje tvrdka obratno. 63

ko! Izpolnila se jim bo njihova želja, saj pa je tudi sedanji zakon res še slabši od onega za državno uradništvo in še bolj pomanjkljiv. Novega načrta žal sedaj nismo mogli dobiti v roke, dobimo pa ga prihodnje dni. Zato sedaj ne moremo izreči nikake kritike, pač pa se bomo pečali z novim projektom kesneje. Kolikor smo mogli dobiti informacij doslej, bo tudi ta zakon, če ga vlada ne bo izpremenila, jako živo vrezal v meso naših železničarjev. So menda v njem členi, ki jemljejo železničarju še to, kar je imel doslej, skratka: o demokracizmu avtorji niso imeli duha, še manj pa smisla, zajemali so vse »dobrete« za novi zakon iz sklede ogabnega reacionarstva.

Pač pa kaže zakon eno dobro, to je, da regulira avtomatične plače, ki izkazujejo v primeri s prejemki po sedanji pragmatiki, precejšen plus.

Seveda vse to pokvari baje zopet drugi člen, ki govori »o določevanju in izplačevanju draginskih doklad«, če je za to dana potreba. — Značilno je pri novem načrtu tudi to, da izključuje vsako upoštevanje položajev, doseženih po sedanjem zakonu, ampak da določa razvrstitev po stanju, ko je sedanji zakon stopil v veljavo, to je po stanju od 1. sept. 1923 ali na podlagi starih činov. Ta novi načrt sedanji zakon kratkoma preide oziroma ga ne upošteva. Dolga pavza bo to! — Zakonski načrt je izdelan brez sodelo-

vanja strokovnih organizacij, ki so baje šele sedaj dobile migljaj na te nove dogodke, ker je vse mislilo, da od bivšega ministra Sušnika določena komisija ne ekstistira več.

Ni izključeno, da dobimo tudi mi v kratkem drugo revizijo uradniškega zakona, kajti tudi za to je bila določena komisija istočasno, kakor za železničarje. Zato je treba, da smo oprezní in na braniku za naše pravice.

Za »Zvezo poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani« izdaja in urejuje Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek v Ljubljani.

Ljubljanska gradbena družba z. o. z.

LJUBLJANA, Rimska cesta 13, telefon 527

Gradbeno podjetje, tehnična pisarna, parna žaga, tesarstvo za stavbe in pohištvo.

Josip Petelinc,

Sv. Petra nasip 7.

priporoča najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje in šivilje, modno blago, palice, tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev „GRITZNER“ v vseh opremah za obrt. Kayser, Adler za čevljarje in krojače.

Veletrgovina

R. Stermecki, Celje

pošlje ilustrovani cenik (čez 1000 slik)

zastonj!

Vsak član „Zveze“ bodi naročnik „Poštnega glasnika“

Manufakturna veletrgovina FELIKS URBANC, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah. (22)

Za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana,
Šelenburgova ul. 1, Sv. Petra c. 26.

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & CIE., Ljubljana.

CENTRALA: Poštno-hran. račun 10563. PRODAJALNA: Emonska cesta 8. Brzjavni: Derenda. Erjavčeva cesta 2. 313. Telefon interurban 249

Lastna novo-zgrajena tovarnica moške, deške in otroške konfekcije ter vseh vrst uniform. — Prodaja svoje lastne izdelke po izredno znižanih konkurenčnih cenah tudi na drobno v detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2 (nasproti Dramskega gledališča). Vsem državnim stalno nameščenim uradnikom in uslužbenecem proti primerni garanciji tudi na obroke. — Oglejte si našo bogato zalogo in pripravljajte se o brezhilni prvovrstni ročni izdelavi in nizkih cenah.

„ZORA“

družba z o. z.

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 2
(nasproti sodnije)

nudi najceneje

prvovrstni bencin in petrolej
amerikanska strojna, mazilna
in cilindri-olja, karbolinej
strojne masti, modro galico,
žveplo itd.

Prometni zavod za premog

d. d. v Ljubljani

prodaja premoga iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani,
Miklošičeva cesta šte. 15, prvo nadstropje.

Manufakturna veletrgovina

Hedžet & Koritnik

Brzjavni: Hedžet. Ljubljana Telefon št. 75

Modna manufakturna trgovina

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana Stritarjeva ul. 5

Priporoča se pri nabavi blaga za obleke
Cene zmerne. Postrežba točna in solidna.

Tvornica dežnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA,

Mestni trg številka 15
priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

The Rex Co.

Ljubljana Zagreb
Gradišče 10. Sajmišče 56.
Telefon št. 268 int. — Ustanovljeno 1906.

Špecialna trgovina prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin. Pisalni stroji na obroke.

Modni baržunasti klobuki,

kakor tudi filci v vseh modnih barvah v veliki izbiri in po nizkih cenah pri

MINKI HORVAT

modistka

Ljubljana, Stari trg šte. 21.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Slovenska banka

centrala

Stritarjeva ul. LJUBLJANA Stritarjeva ul.
v lastni palači.

Delniška glavnica Din 7.500.000.—
Rezerve Din 1.500.000.—

Podružnici: Ljutomer, Doljna Lendava
Afilijacija: Slavenska banka d. d. Zagreb

Izvršuje vse bančne posle, obrestuje vloge na vložne knjižice po najvišji obrestni meri.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

Skupne rezerve ca
Din 10.000.000.—

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Maribor

Metkovič
Novi Sad
Ptuj

Sarajevo
Split
Trst

Agencija: Logatec

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana

Tel. št. št.: 261, 413,
502, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE